

La humanitat

Any II : Núm. 288
Barcelona, dimecres, 12 d'octubre 1932

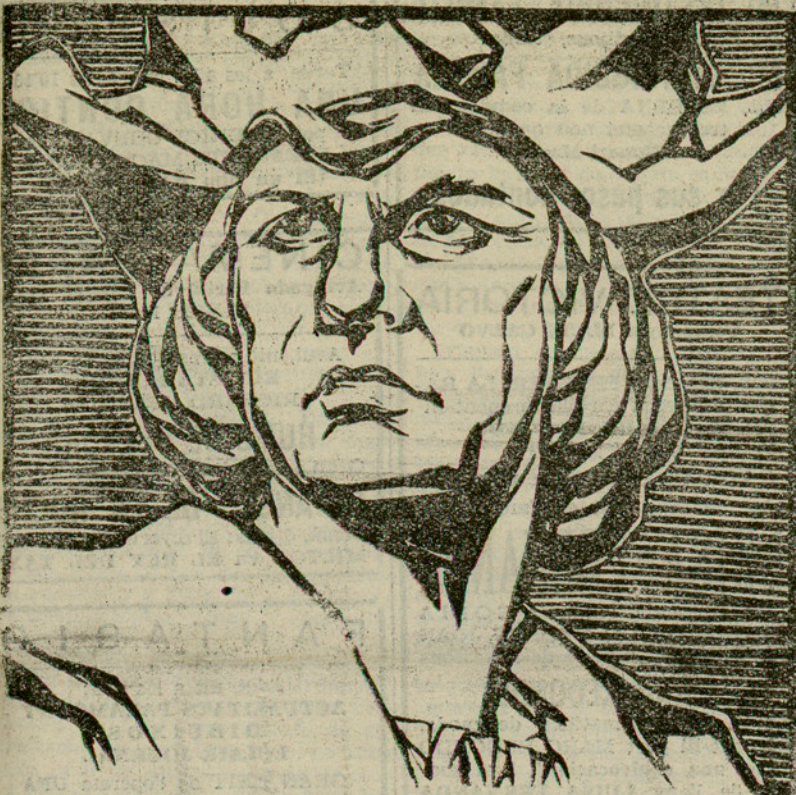
Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYYS

EL SIGNIFICAT DE LA FESTA DE LA RAÇA

Avui, la República, ha celebrat, d'una manera oficial, la festa de la Raça. A Catalunya aquesta festa, cal dir-ho clarament, no ha gaudit mai de popularitat. La Dictadura s'esforçà a donar-li espectacularitat, sense aconseguir res més que fer-la insincera i artificiosa. Els motius d'aquesta evident fredor amb què el nostre poble ha vist fins ara la festa de la Raça, no és altra que el sentit erroni que, potser inconscientment, des de Madrid s'havia vingut donant a la mateixa.

Des de la seva implantació, s'havia tingut especial cura en els esforços del centralisme en donar a la festa un caire imperialista, una tonalitat ben diferent de la que hauria de tenir. En lloc de commemorar el triomf de la raça llatina, creadora i escampadora d'energies, s'havia vingut commemorant fins ara l'inici de la dominació castellana a Amèrica.

COLOM

Tot era parlar de la "madre pàtria" i recordar allò que "por Castilla y por León nuevo mundo halló Colón". Catalunya, i altres pobles llatins eren deixats al marge.

L'equivoc a Espanya vé dels seus inicis. Un regidor de Madrid, el senyor Crespo Gallego, "gentilhombre de S. M.", va enamorar-se un jorn d'una bella cantatriu argentina. Aquest amor va ésser el mòbil que va portar-lo a presentar a l'Ajuntament de Madrid una proposició demanant que es commemorés la data del descobriment d'Amèrica, "página de la historia de la humanidad que puso sobre la corona de España su más rico florón". Paraules textuals. No era la raça llatina, encarnada en els tripulants dels vaixells de Colom i en els que després poblaren l'Amèrica, la que es volia glorificar, sinó la gesta dels conqueridors.

El President de la República Argentina, senyor Irigoyen, en instituir-se un any després la Festa d'una manera oficial, tingué de l'abast de la mateixa una visió justa. Amb ella, volgué glossar l'esforç dels llatins pobladors del nou Continent, convidant a celebrar-la els portuguesos, espanyols i italians residents a aquell país. I aquesta és la significació que encara té a Amèrica. En la mateixa participen les collectivitats d'aquells països, amb igual entusiasme.

Catalunya, que tant contribuï a l'empresa colonitzadora d'Amèrica — i no volem ara parlar aquí de la hipòtesis que cada dia guanya més terreny de la catalanitat de Colom — s'ha associat enguany a la Festa de la Raça per haver aquesta perdut el caràcter que havia tingut fins ara, de glorificació de l'obra de conquesta de l'Espanya imperial, adquirint el matís que té a les terres americanes. Els pobles llatins — italians, castellans, portuguesos, catalans — obraren el miracle. Tots ells contribuïren a la formació dels pobles de l'Amèrica ben anomenada llatina. I encara que Espanya tingué part preponderant en aquesta colonització, no tenen raó d'ésser les denominacions exclusivistes.

La Festa de la Raça, deu commemorar aquest esforç i no l'epopeia bèl·lica d'exercits de fortuna.

Parla Lluís Companys

Una crida als elements liberals del catalanisme

El diputat a Corts, senyor Lluís Companys, ha fet les següents manifestacions, en referir-se a l'pallament electoral d'Esquerra Republicana de Catalunya:

—Es dolorós que puguin quedar al marge del Parlament català, personalitats que en ell serien molt útils. Però això ja en l'Assemblea de l'Esquerra vaig dirigir una crida cordial, perquè aquests elements vinguessin a engròssar les files d'Esquerra Republicana de Catalunya. Jo no tinc orgull de capítol ni sóc ambiciós. Al contrari. Sempre vull voltar-me de gent més preparada i intel·ligent que jo. A mi no se m'amaga la necessitat de l'Esquerra Republicana, que té la responsabilitat del Govern, d'enriquir-se amb l'aportació d'elements liberals ponderats que emprin l'instrument popular, la força, l'entusiasme de l'Esquerra per a aplicar la seva capacitat al millor benefici de Catalunya. Si això no succeeix, la culpa serà d'ells i no nostra. Serà un entestament d'ells, un fals amor propi, ja que nosaltres els reservem tots els honors i tenim els millors llocs per ocupar.

Vaig dir, i ho repetixo, que no vull que l'Esquerra sigui un acotat. Tot el contrari. Vull donar-la un matís amable, de franc acolliment. Deixem les portes obertes de bat a bat a tots els valors catalans i esquerristes. Com més

DIVAGACIONS POLITIQUES

Contra el que hom suposava, la Federació Autonomista Gallega que comanda Casares Quiroga, no es fusiona amb Acció Republicana.

Possiblement, els treballs iniciats per tal d'aconseguir-ho no han pogut surar. Avui per avui, el partit autonomista galleg vol conservar la seva independència.

Ara celebrarà una Assemblea el partit radical-socialista. Les Assemblees sempre són perilloses. Ja veieu el que passa en el Congrés socialista amb tot i que hi ha, en el socialisme, un nucli d'elements acostumats a una disciplina rigorosa. Però si afegeu els vostres amics més incondicionals i els reuniu en assemblea, us donaran disgustos. Els ciutadans, en una assemblea, senten estimulat el seu temperament i es llancen a l'oposició sense donar-se'n compte.

Al partit radical-socialista no li faltava més, ara, que una Assemblea.

Ja veurem com en sortirà.

Diuen que una vintena de diputats radicals volen passar-se a Azàña. No ho creieu, encara. El que deuen fer és coquetejar una mica, pel que pugui ésser. Perquè el partit radical dona la sensació d'un vaixel que s'enfonsa.

No cal, però, oblidar que el seu dirigent no és manco.

El senyor Ortega Gasset (Josep), es retira de la política i farà un llibre. Qui li hauria de dir! Durant els primers moments de la República, en les primeres sessions parlamentàries pretenia, gairebé, orientar a tot el Parlament.

Està bé. Que faci el llibre. Però que no parli de política.

I el senyor Miquel Maura? Un dia, al Congrés, el senyor Balbontin va dir que en Maura era "un cadàver putrefactiu". Aquest Balbontin en té unes de molt fortes. En canvi, en Pérez Madrigal va dir a Balbontin coses encara més gruixudes.

El qui ha callat del tot, i del qui ja no es parla, ni ha assistit al Congrés en els moments de més gravetat, és Melquíades Álvarez. Veritat que aquest nom sona ja a cosa molt passada?

Melquíades Álvarez! Sembla d'un altre temps.

«El Debate» diu que està identificat amb el senyor Santiago de Riba

Madrid, 12.—«El Debate» publica una comunicació de J. Vilare, secretari d'Acció Agrícola d'Igualada, en la qual es diu que els cultivadors d'aquella regió tenien mitjans de vida excel·lents adhoc que els permetien d'estalviar i convertir-se en propietaris. Els elements extremistes han realitzat campanyes dissolvents i ara es neguen a lliurar a aquells cultivadors la part corresponent als propietaris. Mentre el governador civil diu que les autoritats locals volen instruccions per fer acomplir la llei, resulta que els alcaldes s'abstenen de tota actuació i igualment la guàrdia civil. Per tant, el periòdic s'ha de mostrar identificat amb la protesta del president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, senyor Jaume de Riba.

Josep M. Sert, el gran pintor català, decorarà el grandios edifici Rockefeller, de Nova York

Nova York. — Per a decorar les parets del nou edifici Rockefeller, conegut per la "Ciutat de la Ràdio", han estat elegits els següents artistes: Josep M. Sert, català; Frank Brangwyn, anglès; Diego Ribera, mexicà.

Aquests tres artistes hauran d'executar 9 grans pastells per al passadís principal, i decorar setanta pisos de l'edifici.

Els temes es basen en episodis dels dos segles de la història i la civilització nord-americana, abarcant els motius tots del país, d'una frontera a l'altra i de la muntanya fins a la costa.

Sert treballarà a París; Brangwyn a Anglaterra i Ribera a Detroit. Acaabades les obres, seran traslladades a Nova York.

L'agressor del Sr. Ventura Gassol serà portat a Madrid

Madrid, 12. — Per ordre del jutge que instrueix el sumari per l'agressió al senyor Gassol, serà portat a Madrid el detingut a Badajoz, Josep Blanes, i posat a disposició del jutge del Congrés.

El conflicte dels tallers «Nuevo Vulcano», resolt

El conflicte dels tallers «Nuevo Vulcano» ha quedat definitivament resolt, havent-se reintegrat al treball el personal de les diverses seccions que componen la nova plantilla dels esmentats tallers.

«Carnet» electoral

Sembla que la major part dels que avui són governadors civils a Catalunya, aspiren a anar en candidatura.

El senyor Cambó no donarà el seu nom per a la candidatura de la Lliga. Això oficialment ho motiva l'estat de la seva veu. El senyor Cambó no pot fer de leader durant algun temps. L'anarquista de Terrassa se li ha travesat a la gola.

Ha dit el senyor Lerroux que d'ací a un quant temps, ben curt, la política a Catalunya tornarà a estar situada entre la Lliga i el Partit Radical, igual que abans.

Talment com si ací no hagués succeït res.

Calla, però, que el senyor Lerroux aclari que el Partit Radical d'avui és el refugi d'alguns homes de la Lliga, i altres de la monarquia. I algun altre de la Dictadura... Entre la Lliga i el Partit Radical d'ara no hi molta

diferència de doctrina ni de sectors socials representats. Ara es disputen el predomini en un mateix sector de gent. I contra d'ells s'aixeca el poble republicà d'esquerra.

Qui havia dit que a Tarragona l'Esquerra aniria aliada amb els elements conservadors i de dreta que allà comanda el senyor Domingo?

Això no és, ni podia ésser, ni l'opinió esquerrana d'aquelles contrades ho podia tolerar.

Diuen que per a la candidatura que a Tarragona farà el senyor Domingo s'ha ofert un lloc al senyor Anguera de Sojo.

No és estrany perquè cal recordar que el senyor Domingo ha juticat el senyor Anguera com el millor governador que ha tingut Barcelona.

Amb tot, ens diuen que el senyor Anguera no ha acceptat.

—Veieu? Aquell home que passa no vol ésser candidat!

—Caram! Si que és estrany això!

«El Liberal» diu que «El Progreso» s'engresca massa aviat

Madrid, 12.—«El Liberal» publica avui un solt. Diu que en un editorial que publicà el dia 7 parlà del respecte que es deu a Lerroux. Aquest editorial fou objecte d'una àmplia referència telegràfica a «El Progreso», de Barcelona, òrgan del Partit Radical a aquesta capital; però el periòdic encapçalava aquella informació amb el següent títol: «El Liberal de Madrid, òrgan oficiós del Gobierno Azàña reconeix i proclama les grans servícios prestados por el señor Lerroux a la Constitución y a la República».

Qualsevol diria llegint aquest títol que l'article de referència estava inspirat pel senyor Azàña i que no era

bons siguin, millor. Procurarem donar-los els llocs millors i, si convé, nosaltres ens quedarem a les files secundàries, perquè ells puguin posar el seu talent i la seva capacitat al servei de la Pàtria.

Els japonesos s'interessen per una illa de les colònies portugueses a la Malàsia

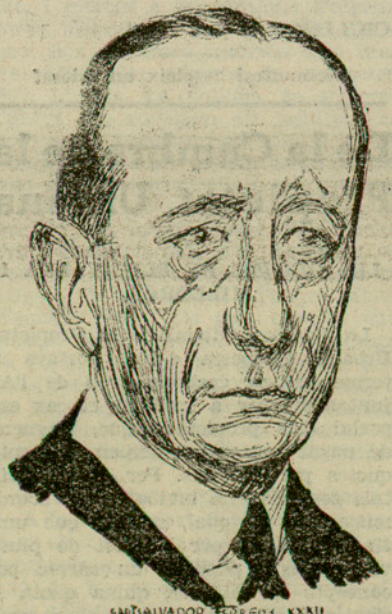
París. — Un periòdic londinenc anuncia que França ha declinat un oferiment del Japó sobre una aliança formal entre els dos països, i que França ha aliegat amb aquest motiu que romandria fidel al Conveni de la Societat de Nacions i al pacte Briand-Kellogg.

Per altra part, el «Daily Herald» publica una informació en la qual diu que el Japó està estudiant l'obertura de negociacions amb Portugal per a la compra eventual d'una part portuguesa de l'illa de Timor, situada a l'arxipèlag de la Malàsia, aproximadament a 400 milles d'Austràlia.

L'esmentat periòdic també diu que el Japó ja havia entaulat negociacions secretes amb Austràlia, per a l'adquisició del mandat australià sobre Nova Guinea, afegint que Hugues, ex-primer ministre australià, ha afirmat que el Japó està en extrem interès d'assegurar-se un punt de recolzament territorial a les illes del nord d'Austràlia.

Hugues es mostra inquiet d'aquests projectes nipons, que posarien els avions japonesos a quatre hores únicament de distància del continent australià, i els vaixells japonesos entre la base naval de Singapur i la costa d'Austràlia.

Per aquesta causa, el Govern australià està decidit a instal·lar una base naval a Port-Darwin.

MARCONI

El cèlebre inventor MARCONI, que és esperat a Barcelona, de pas cap a Madrid on assistirà al Congrés Internacional de Telegrafia i Radiotelegrafia

Una dona nomenada comissari de policia a Turquia

Ankara. — Per primera vegada una dona ha estat cridada a ocupar el lloc de comissari de policia.

La senyora Huzetjehanim, té el diploma de l'Escola de Dret. El seu nomenament, com a comissari de primera classe, és per un barri molt important d'Estambul.

Sembla que no tindrà necessitat de portar un uniforme especial.